

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

BM Engelli Haklarına İlişkin Sözleşmenin imzalanmasının 12. yılı geride bırakılırken Türkiye'de engellilere yönelik sözleşmenin genel ilkelerinin gereği olan; fırsat eşitliği engelliler için sağlanamamış, engellilere yönelik sistematik ayrımcılık önlenememiş, engellilerin tüm yaşam alanlarına tam ve etkin katılımı için gerekli koşullar oluşturulamamıştır. Yine engelliler arasında da kadın-erkek eşitliği tam olarak sağlanmadığı gibi, engelli çocukların her açıdan tüm risklere karşı korunması için gerekli mekanizmalar kurulamamış ve insanlık onuru ve bireysel özerklik ilkesinin gereği yerine getirilememiştir.

Türkiye'de engellilerin sayılarına ilişkin birçok başlıkta veri ya hiç yoktur ya da güncel veri yoktur. Engellilere ilişkin "insan hakları yaklaşımının" yerleşik olmaması, bütüncül bir bakış açısı ve politika ile meselenin ele alınmaması; geleneksel olumsuz yaklaşımları, salt tıbbi yaklaşımları egemen kılmaktadır. Engellilerin hakları insan hakları mücadelesinin bir bileşeni olarak görülmeli ve engellilere yönelik kamusal hizmetler sosyal devlet olmanın gereği olarak derhal yerine getirilmelidir.

2001 yılı Türkiye Özürlüler Araştırmasına Göre sayıları 8 Milyon üzerinde olan, 2011 yılı Nüfus ve Konut Araştırmasına göre sayıları 5 milyon üzerinde olan engelli nüfus toplam nüfusun yüzde 7 ila 12'sine denk gelmektedir. Engellilere yönelik sunulan/sunulmayan kamu hizmetleri aileleri ile birlikte tüm toplumu ilgilendirmektedir. Engellilerin sağlık hakkı ve sağlık hizmetlerine adil erişimi BM sözleşmesinin 25. Maddesinde devletlerin bir yükümlülüğü olarak kabul edilmiştir.

Bu bağlamda:

- 1) Bakanlığınız görev alanında olan tüm yerleşke ve binalar (il ve taşra teşkilatı dahil) tüm engel gruplarının erişilebilirliğine uygun mudur?
- 2) Bakanlığınızın internet sitesi ve e-devlet uygulamaları kaç yıl içerisinde engelliler için de "e-erişilebilir" olacaktır?
- 3) Erişilebilirlik için uygun olmayan mekan ve alanlar (WC, Merdiven, Asansör, Yol ve Geçitler, Otoparklar, Ulaşım Servisleri ve diğer ilgili yerler) hangi süre içerisinde erişilebilir hale getirilecektir?

- 4) Bakanlığınız bünyesinde kaç işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir? Hangi illerde işaret dili tercümanı istihdam edilmektedir?
- 5) Bakanlığınız kapsamında yasal istihdam kotası doluluk oranı nedir? Yasal olarak doldurulması zorunlu olan kotanın doldurulmama gerekçeleri nelerdir?
- 6) Bakanlığınız kapsamında şube müdürü ve üzeri kadrolarda kaç engelli istihdam edilmektedir?
- 7) Bakanlığınız görev kapsamındaki mevzuatın işaret dili ve Braille ile yaygınlaştırılması çalışmalarını planlıyor musunuz?
- 8) 2022 yılı itibariyle engellilerin erişimine uygun uygun olmayan Aile Sağlığı Merkezi ve Hastane sayısı kaçtır? Bunların il dağılımı nedir? Bu kapsamda eksikliklerin tamamlanması ve kurumların erişilebilir olması amacıyla kaç yıllık bir planlama öngörülmektedir?
- 9) Sağlık hizmetlerinde muayene farkı, ilaç farkı vb. adlar altında toplanılan dolaylı “vergilerden” engelliler muaf tutulmakta mıdır?
- 10) Engellilere yönelik hastanelerdeki ayrımcılığın azaltılması amacıyla hangi faaliyetler yürütülmektedir?
- 11) Özel sağlık sigortası yaptıran engelli sayısı kaçtır? Bu kişilerin cinsiyet dağılımı nedir?
- 12) Engelli raporlarının alınması ve yenilenmesi süreçlerinin kolaylaştırılması amacıyla hangi çalışmaları yürüteceksiniz? Bu işlemlerin hastanelerde özgün birimlerce ve hak ihlaline yol açmadan yürütülmesi için bir planlamanız mevcut mudur?